

245 § Lausunto kuntarakennelain muuttamisesta

DA: 424 /081/2018

Kaupunginhallitus
6.8.2018

Esittely: Valtiovarainministeriö pyytää Kaarinan kaupungin lausuntoa kuntarakennelain muutosesityksestä. Lausuntoaikaa on 14.9.2018 asti.

Kuntarakennelakia ollaan muuttamassa niin, että lakiin lisättäisiin säännökset harkinnanvaraisesta yhdistymisavustuksesta. Avustusta myönnettäisiin uudelle kunnalle, mikäli kuntien yhdistymisessä olisi mukana vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta. Avustuksen määrä olisi valtioneuvoston harkinnassa. Avustuksen suuruuteen vaikuttaisivat taloudelliset vastuut, joita vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta aiheuttaisi uudelle kunnalle. Avustus tulisi käyttää uuden kunnan talouden vahvistamiseen. Laki on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta.

Harkinnanvarainen yhdistymisavustus korvaa nykyiset liitosavustukset

Kuntien yhdistymisavusta ei nykyisen lainsäädännön perusteella ole saatavissa vuoden 2017 jälkeen voimaan tuleviin liitoksiin. Yhdistymisavustus on muodostunut perusosasta sekä lisäosasta. Lisäosaa on maksettu heikossa taloudellisessa tilanteessa oleville liitoskunnille. Yhdistymisavustuksen rahoitukseen on varattu vuosille 2016 - 2019 yhteensä 200 milj. euroa. Tilalle esitetään harkinnanvaraista yhdistymisavustusta vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan yhdistymiseen.

Lakiehdotuksen mukaan valtioneuvoston harkintavalta avustuksen määrän osalta olisi suurempi kuin aiemman lainsäädännön mukaisessa yhdistymisavustuksen lisäosassa. Toisaalta avustuksen saamisen edellytyksiä lievennettäisiin. Avustusta olisi oikeus saada, mikäli kuntarakennelain mukaiset edellytykset täyttyisivät ja valtion talousarvioon olisi varattu tätä tarkoitusta varten määräraha.

Valtion talousarvioon on tarkoitus varata harkinnanvaraiseen yhdistymisavustukseen 10 miljoona euroa vuodesta 2019 alkaen. Yhdistymisavustusta vastaava euromäärä vähennettäisiin kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta.

Oheismateriaalina on valtiovarainministeriön lausuntopyyntö.

Valmistelija: Hallintojohtaja Päivi Antola, 050 541 5160

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Harri Virta:

Kaupunginhallitus päättää antaa valtiovarainministeriölle kuntarakennelain muutosesityksestä seuraavan lausunnon:

Kaarinan kaupunki näkee tärkeänä, että kuntien yhdistymistä tuetaan jatkosakin nykyisen lainsäädännön kaltaisella yhdistymisavustuksen perusosalla, joka perustuu yhdistymisessä mukana olevien kuntien lukumäärään ja asukasmäärään. Avustuksen keskittäminen pelkästään ns. kriisikuntien liitosten tukemiseen ei kannusta kuntia vapaaehtoisin liitoksiin.

Hallituksen lakiesityksen perustelujen mukaan kunnan oikeus avustukseen objektiivisten edellytysten täyttyessä antaisi yhdistymistä valmisteleville kunnille etukäteen varmuuden siitä, onko uudella kunnalla mahdollisuutta saada avustusta. Lakiesityksen perusteluissa ei kuitenkaan määritellä tai yksilöidä lainkaan, mitkä tekijät vaikuttavat yhdistymisavustuksen määrään. Yhdistymistä valmistelevat kunnat eivät voi siis mitenkään etukäteen arvioida, mikä olisi myönnettävän yhdistymisavustuksen euromäärä. Tämä ei myöskään edistä kuntien yhdistymistä.

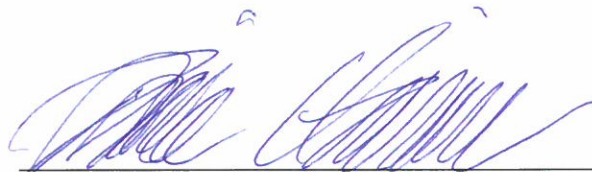
Kaarinan kaupunki ei pidä hyväksyttävänä sitä, että harkinnanvaraisten yhdistymisavustusten yhteismäärää vastaava euromäärä vähennettäisiin kuntien peruspalveluiden valtionosuudesta. Erikoiseksi tilanteen tekee se, että samaan aikaan aiempi yhdistymisavustus (200 milj. euroa/ 4 vuotta) poistuu valtion budjetista. On kohtuullista, että tällä määrärahalla rahoitetaan jatkossa harkinnanvaraiset yhdistymisavustukset.

Päätös § 245: Ehdotus hyväksyttiin.

Ote: Valtiovarainministeriö

Otteen pöytäkirjasta oikeaksi todistaa

Kaarina 13.8.2018

Hallintosihteeri Riikka Virtanen